

debeat, si illud modicum temporale obligatorie, vel saltem ut motivum pro consequendo beneficio dedit, ac præstitit.

13. *Nec ex parte rei spiritualis.* — Probatum etiam, quod ex parte rei spiritualis non detur parvitas materiæ a mortali excusans ex cit. can. *Placuit*. 102, cau. 1, q. 1, ubi sub æterna damnatione, consequenter sub peccato gravi illicitum declaratur, etiam pro modico balsami benedicti aliquid temporale dare, vel accipere. Ratio patet; quia cum quævis etiam minima res spiritualis omnibus mundi thesauris sine comparatione præstantior sit; irreverenter, et sacrilege tractatur, magnaue injuria ei irrogatur, si æqualis cum re temporali pretii indignissime æstimatur, et pro eo datur. (ADNOTATIO III.)

§ II.

DE DIVISIONE SIMONIÆ IN MENTALEM, CONVENTIONALEM, REALEM, CONFIDENTIALEM, ET IN EAM, QUÆ EST JURIS DIVINI ET HUMANI.

14. *Ratio hujus divisionis.* — Notandum prius, simoniam communiter dividi in præfata rubricæ membra, de quibus licet specialis difficultas aut controversia apud doctores non existat, exacta tamen illorum cognitio valde necessaria est ad cognoscendum, an, et quibus pœnis ob commissam simoniam in foro externo, vel interno quis subjaceat; cum non quævis simonia pœnam secum trahat, nec ob quamvis eadem pœna incurratur, prout patebit ex § 11. Hinc pro debita horum notitia specialem paragraphum de divisione, et membris simoniæ apponere placuit.

15. *Simoniam mentalem et internam, quid? et quomodo differant? Ecclesia tantum judicat de externis.* — Quæritur I. Quid sit simonia mentalis? Quid conventionalis? Et quid realis? Ante responsionem nota, merito sub una quæstione tria hæc simoniæ membra examinari, quia cognitio unius a cognitione alterius dependet, eamque juvat. Notandum ulterius, tria ad propositum considerari posse in simonia, videlicet interna voluntas seu intentio, pactio externa signis vel verbis expressa, et executio ipsius pactionis. Et secundum hæc tria communiter dividuntur canonistæ simoniam in mentalem, conventionalem, et realem; prout statim magis patebit. Nam

Resp. I. Simoniam mentalem illam (de qua doctores et jura loquuntur) est quando quis dat temporale pro spirituali, aut reciproce hoc pro illo, sine ullo quidem pacto expresso, vel tacito externe manifestato, hac tamen interna intentione, seu proposito, ut alterum obliget, moveat, aut alliciat ad dandum spirituale beneficium v. g. ecclesiasticum pro temporali, aut reciproce ad dandum temporale pro spirituali.

Dicitur notanter, quando quis dat; quia, quod actu det, ad hanc simoniam necessario requiritur, ita, ut quamvis coram Deo etiam veram et mortaliter peccaminosam simoniam quis committat, quando præcise interne proponit dare, aut præstare temporale pro spirituali, aut e contra; etsi nondum sit executus propositum, tamen hæc simonia, non dicatur mentalis in sensu, in quo de illo communiter loquuntur doctores, sed potius dici possit, ac debeat simonia interna: mentalis vero, de qua loquimur, sit illa, quæ quidem actum externum habet, malitia tamen illius se non prodit exterius, sed in sola mente remanet. Hujusmodi simoniæ mentales referuntur c. *Tua nos*. 34, et c. fin. h. t. simulque additur, illas ab Ecclesia, utpote de manifestis tantum judicante, non puniri, licet apud districtum judicem (qui est scrutator cordium, et cognitor secretorum) culpabiles judicentur, uti dicitur cit. c. 54, h. t. unde et in tali casu delinquentibus sufficit, per solam pœnitentiam suo satisfacere Creatori, prout additur cit. c. fin. eod.

16. *Simoniam mentalem subinde ex parte utriusque, subinde ex parte unius, et quidem persæpe fit: exemplificatur.* — Hæc simonia mentalis a pœnis Ecclesiæ libera, quamque ex parte utriusque committitur; dum nempe unus dat, et alter accipit quidpiam simoniaca intentione, ita tamen, ut nullus suam malitiosam intentionem internam verbis vel signis exterius manifestet. Ex parte unius frequentissime, proh dolor! contingit, ut si quis v. g. serviat episcopo, patrono, vel alii pro exiguo, aut incompetente salario, hac intentione occulta, nullo signo externo manifestata, ut ab eo in compensationem, aut recognitionem præstiti servitii conferatur beneficium, etc. Item, si quis canonici, parochiæ, aut alii beneficio inhians munera offert, aut obsequia sive personalia, sive realia præstat collatori, electori, patrono, commendatori (id est illi quem gra-

tia pollere ad collatorem v. g. scilicet) externa simulando, quasi omnino gratis, et nescio quo titulo licito ita faceret, habens interim in mente hanc intentionem seu propositum, ut tali munere, vel obsequio alterum moveat ad conferendum, aut procurandum sibi beneficium.

17. Pariter discurrendum est de illis, qui spirituale dant, beneficium v. g. conferunt, vel ad illud præsentant, eligunt, etc., hac occulta intentione et animo, ut accipiens, vel intuitu accipientis, alii obligentur aut moveantur ad conferendum sibi, vel suis consanguineis aliquid temporale, vel hoc aut illud sibi suisve præstetur obsequium temporale, vel suo tempore conferantur officium temporale, vel fiant intercessiones, recommendationes, etc.

18. *Transit sæpe in conventionalem et realem.* — Et quamvis ob hujusmodi simoniam, quandiu manet occulta, nulla incurratur Ecclesiæ pœna solumque Deum judicem habeat et vindicatorem; tamen si ita fit, ut alter facile advertere possit, ac debeat, jam transit in simoniam conventionalem; etsi propterea etiam temporale pro spirituali, aut spirituale pro temporali confert, aut præstat, simonia realis evadit, et pœnas juris in ipso facto inducit.

19. *Simoniam mentalem, quid?* — Resp. II. Simoniam conventionalis est, quando intervenit etiam conventio, seu pactum expressum, vel tacitum, externe manifestatum dandi temporale pro spirituali, aut e contra, ita tamen aut vel ex nulla, aut una tantum fiat executio, qua unus quidem dat spirituale v. g. beneficium cum expresso vel tacito externe manifestato pacto obtinendi rem temporalem, alter vero, beneficium nempe accipiens non dat illam. De hujusmodi simonia conventionali causa habetur c. *Cum essent*, 12, h. t. Quod si ex nulla parte fit executio, vocatur simonia conventionalis pura: si vero saltem ex parte unius fit executio, juxta dicta, vocatur simonia conventionalis mixta: utpote aliquid de reali, et aliquid de conventionali habens. Casu quo autem fieret quidem externa pollicitatio seu promissio dandi temporale pro spirituali, aut e contra: ab alio vero non esset acceptata non esset conventionalis, sed tantum mentalis simonia, ut bene advertit Farinac. l. I, de *Decis*. 34, a num. 4, quia deest vera conventio et pactum, quæ est duorum, vel plurium in idem placitum consensus tacitus, vel ex-

pressus l. I, § 2, ff. de *Pactis*. cum Concordant.

20. *Et quid realis?* — Resp. III. Simoniam realis est, quando tacita vel expressa pactio seu conventio de danda re spirituali pro temporali, aut e contra, ex utraque parte saltem inchoate impletur, id est, quando unus rem spirituales, beneficium v. g. et alter istud pro illa jam actualiter tradidit. Lessius lib. II, cap. xxxv. Dubit. 6, num. 36. Pirhing, h. t. n. 9. Herincx, de *Simoniam*, q. 1, num. 9. Guttier., can. quæst. lib. I, cap. ix, num. 10. Covarruvias, in reg. *Peccatum*, 2, § 9, num. 7. Flamin. Paris, de *Resignat.*, lib. VII, q. 2, num. 7. Suarez, cum communi, et veriori aliorum, contra Sotum lib. IX, q. 8, a 1. Palao, de *Simoniam*, punct. 22, n. 4. Cajetan. 2, 2, q. 100, art. 6, et nonnullos alios volentes, ad simoniam realem committendam sufficere, si actu traditur, aut præstatur res spiritualis pro temporali, etsi pretium temporale solutum aut præstitum non sit. Verum a priori et communiore sententia recedendum non est; ut proin simonia quocumque tandem etiam firmissimo contractu commissam tandiu maneat solummodo conventionalis, et consequenter a pœnis canonicis immunis, donec res utrinque saltem ex parte tradatur.

21. *Non est simonia realis, quæ utrinque non est completa. Qui promissit temporalem pro spirituali, non tenetur ad illud, etsi istud jam acceperit.* — Infertur, si quis etiam serio promissit temporale pro spirituali, vel e contra, et postea beneficio v. g. jam accepto, pœnitentia ductus promissionem ex parte sua adimplere, temporale videlicet promissum dare, aut præstare recusat, et omittit, simoniæ realis, et pœnarum juris reus non erit. Neque habet, quod in hoc casu injustitia sibi timeat; quia res sacræ in commercium, et contractum humanum venire non possunt, l. *Inter stipulationem*, 83, § 5, ff. de *Verb. obligat.* et conventio pro illis per aliquid temporale acquirendis invalida est, consequenter nullam obligationem inducit, arg. can. *Si quis*, 8, cau. 1, q. 1, l. *sed Celsus*, 6, princ. ff. de *Contrah. empt.*

22. *Sufficit ad simoniam realem, etsi non totum sed secundum partem duntaxat detur promissum temporale, aut e contra.* — Dicitur autem saltem inchoate, quia, ut bene cum præcitat observat Lessius, loc. cit., ad simoniam realem non requiritur ut totum, quod promissit, quis tradat, sed sufficit, si inchoate, seu ex parte det.

Infertur, quod, si quis promisit alicui trecentos florenos pro beneficio v. g. et isto accepto, interea dat centum, vel quinquaginta, vel etiam minus, simonia realis pœnas juris inducens jam sit completa. Idem est, si quis plura promisit obsequia temporalia, et accepto beneficio unum tantummodo, idque exiguum præstat, ita doctores citati.

23. *Non est necesse ut statim tradatur, sed sufficit, si postea fiat.* — Porro non requiritur ad simoniam realem, ut res temporalis pro spirituali, aut e contra mutuo statim simul tradatur, sed sufficit, si post aliquod etiam longum temporis spatium, annum v. g. tradatur. Hinc licet simonia maneat mentalis, vel conventionalis, donec ex utraque parte fiat inchoate saltem traditio, tamen ab illo momento, quo etiam postea fit alterius traditio, simonia realis completur, et quoad pœnas juris retrahitur ad tempus nationis præteritæ, prout magis dicitur infra § 11.

24. *Simonia juris divini, quid?* — Quæritur II. Quid sit simonia juris divini, et quid simonia juris ecclesiastici? Item an bene dividatur simonia in hæc membra? Resp. I. Simonia juris divini, seu naturalis est, quando pro re temporali datur, vel promittitur res vere spiritualis, aut huic annexa, v. g. sacramenta, beneficium, calix consecratus propter consecrationem, etc. Cum enim natura seu lumen naturale dictet indecens malum, et rei sacræ injuriosum esse, quæ a sola liberali Dei manu dependet, omniaque temporalia sine comparatione superat, non ut talem tractare, sed rebus temporalibus æquiparare, hominumque arbitrio et æstimatione subicere, merito vocatur simonia juris divini, et naturalis. Estque propriissime dicta simonia, contra quam potissimum fulminant summi Pontifices, ac sacrosancti Canones: et ei proprie convenit simoniæ definitio supra num. 3 data.

25. *Simonia juris ecclesiastici, quid?* — Simonia juris duntaxat ecclesiastici (sic dicta, quia ortum habet a lege sola ecclesiastica) est, et committitur, quando non quidem datur temporale pro spirituali, aut e contra, sed spirituale pro spirituali, vel temporale pro temporali, contra legem talem ecclesiasticam ex motivo religionis positam sub pœnis simoniæ juris divini, ob periculum, et speciem ejusdem simoniæ. Talis simonia juris ecclesiastici est omnis permutatio be-

neficiorum facta sine auctoritate superioris; licet enim per talem permutationis contractum non detur temporale, sed spirituale pro spirituali; nihilominus quia tanquam simoniacum et sub pœnis simoniæ ab Ecclesia prohibitum est, ne id propria auctoritate fiat, c. *Quæsitum* 5, c. *Cum olim*, 7, de rerum permutatione, labem simoniæ ecclesiasticæ continet. Talis etiam committitur quando colligantes super lite beneficii transactionem faciunt propria auctoritate arg. c. *Cum pridem* 4, de *Pactis*, et c. *Constitutus* 4, de *Transactione*. Talis item simonia juris ecclesiastici est, quando venduntur officia æconomi, vicedomini, thesaurarii, sacristæ, et alia similia officia ad rerum Ecclesiæ temporalium administrationem, defensionem, vel custodiam ordinata; licet enim hæc officia sint quid mēre temporale, consequenter in eorundem venditione datur solummodo temporale pro temporali, tamen quia Ecclesia id tanquam simoniacum prohibuit, c. 1. *Si quis episcopus* 8, cau. 1, quæst. 1, can. *Salvator*, 8, cau. 1, quæst. 3, c. *Consulere*, 38, h. t. venditio hujusmodi labi et pœnis simoniæ subjacet.

26. *Simonia recte dividitur in hæc membra.* — Resp. II. Simonia recte dividitur in simoniam juris divini, et ecclesiastici, ita Glossa in c. *Cum pridem*, de *Pactis*, §. *Illicitæ*, et in c. *ex parte* il. 1, de *Officio delegati*, §. *Dimittere*, quam sequuntur theologi et canonistæ, tam veteres quam recentiores fere omnes, in specie Anchoranus, Felinus, Abbas, Innocentius, Hostiensis, Decius, Fagnanus, Barbosa, et alii ad hunc Tit. contra paucos inter quos non nemo minus erudite dixit, hanc divisionem ineptam, et chimericam esse, atque a solis recentioribus casuistis inventam. Conclusio manifesta patet ex juribus num. præced. citatis, in quibus cum plures allegentur simoniæ, quæ non sint juris divini naturalis utique esse debent simoniæ juris humani ecclesiastici, a jure videlicet ecclesiastico introductæ.

27. *Solvuntur objectiones contra hanc divisionem.* — Dices: Simonia juxta dicta n. 3, definitur, quod sit studiosa voluntas emendi, vel vendendi spirituale pro temporali, atqui simoniæ ecclesiasticæ non convenit hæc definitio; ergo non est vera simonia, consequenter simonia super definita non bene dividitur in simoniam juris divini, et ecclesiastici. Resp. Negando Major. Quia hic omissum, vel spirituali annexum, quæ verba

si adduntur, prout addi debent, definitio præfata convenit etiam simoniæ juris ecclesiastici; utpote vi cujus licet non detur temporale pro spirituali, aut e contra, datur tamen spirituale pro spirituali habente quid temporale annexum, vel temporale pro temporali habente spirituale annexum, seu pro spirituali annexo; uti patet, dum propria auctoritate consequenter simoniæ ecclesiasticæ permutantur, beneficium pro beneficio, utpote quod præter esse spirituale, etiam habet annexos redditus temporales: et in venditione officiorum num. 25, allegatorum, utpote quæ cultum divinum, ad quem ordinata sunt, quodammodo annexum habent, illumque respiciunt.

28. *Instabis: cum committitur simonia ecclesiastica, datur spirituale pro spirituali sine respectu ad temporale annexum, vel temporale pro temporali sine respectu ad spirituale annexum; ergo non convenit ei definitio simoniæ.* Resp. Transmisso antecedente, negando consequentiam; quia concessio antecedente tamen adhuc verum est, dicere, quod detur temporale pro spirituali annexo, etsi non detur propter spirituale, consequenter adhuc ei convenit definitio, numer. 3, data. Et licet detur sine respectu ad annexum, nihilominus quia Ecclesia ex motivo religionis id tanquam simoniacum, et sub pœnis simoniæ fieri prohibuit, propter speciem et periculum (quod ob connexionem rei spiritualis cum temporali intervenit) simoniæ juris naturalis, vera simonia non quidem juris divini, sed ecclesiastici committitur.

29. *Urgebis: Malitia simoniæ potissimum consistit in hoc, quod res spiritualis inæstimabilis cœquetur vili pretio temporali; atqui hoc non contingit in simonia juris ecclesiastici; ergo.* Resp. distinguendo Major. Simonia juris divini, de qua plerumque in jure est sermo, consistit in illo, conceditur; simonia ut sic, prout comprehendit sub se omnia membra, negatur.

30. *Dices adhuc: Ecclesia non potest immutare rerum naturas; ergo non potest efficere simoniacum, quod ex natura non est simoniacum.* Resp. Ecclesiam non posse quidem mutare rerum naturas in genere entis, posse tamen id facere in genere moris. Nam potest aliqua ex se indifferentia, ex justis causis præcipere, vel prohibere sub motivo certæ virtutis, ita ut agens contra illud, vere committat vitium tali virtuti op-

positum, etsi hujusmodi res ex natura sua tali vitio non subjaceat; uti a simili patet in fornicatione v. g. cum consanguinea vel affine in gradibus solo jure ecclesiastico prohibitis, in quibus committitur incestus, etsi talis ex natura non sit.

31. *Et ex his responsis patet, etiam simoniam ecclesiasticam esse vere simoniam, convenire definitionem supra nu. 3, datam; consequenter illam a sacrosanctis Canonibus merito vocari simoniam, et Glossam cum communi doctorum bene facere, quod simoniam ut sic definitam, dividant inter alia etiam in simoniam juris divini, et ecclesiastici; quamvis non desint, qui concedunt definitionem supra num. 3, datam, simoniæ juris ecclesiastici exacte non convenire, consequenter eam simoniam proprie non esse, inter quos sunt, Pirhing, h. t., n. 6.; Sotus, lib. IX, de *Justitia*, q. 5, art. 3; Durandus, Layman, etc. Verum quia canones, Glossa, et communis doctorum in sensu proprio bene defendi possunt, in eodem manendum cum Suarez, lib. IV, cap. II et VII; Lessio, lib. II, cap. xxxv, dub. 5, cum aliis.*

32. *Simonia confidentialis, quid?* — Quæritur III. Quid sit simonia confidentialis? seu (uti ab aliis, sicut etiam in Bullis vocatur) confidentia beneficiorum? et quando committatur? Resp. I. Simonia confidentialis est et committitur, quando quis cupiam beneficium ecclesiasticum procurat eligendo, postulando, præsentando, resignando, vel electum, præsentatum, etc., instituendo, confirmando, cum certa confidentia, id est, cum expresso, vel tacito pacto, vel conditione, ut is, qui beneficium adeptus est, idem beneficium suo tempore iterum cedat ipsi, præfato modo procuranti, aut alteri v. g. fratri, vel nepoti suo, aut alii, velut alicui horum fructus beneficii, aut partem illorum, seu pensionem præstet. Ita communis, patetque ex Bulla Pii IV, Romanum Pontificem (quæ habetur tom. II. *Bullarii Cherub.*, estque 85, inter Constit. dicti Pontificis) ubi hæc simonia, ejusque iniquitas amplius describitur, specialibusque pœnis subjicitur (de quibus infra) et ex Bulla Pii V, *Intolerabilis* (quæ pariter 85. Constitutio est dicti Papæ in 2 tom., *Bullarii Cherub.*) in qua antecessoris sui Bullam innovavit, et quomodo hæc simonia in foro externo facile probari valeat, declaravit.

33. *Eidem annumeratur acquisitio beneficii ex pacto accessus, regressus, et ingressus: et*

quid hæc? — Resp. II. Simonia confidentialis, seu confidentia beneficii specialiter etiam committitur, si beneficium conferendo, eligendo, præsentando, resignando, etc., alicui procurantur cum reservatione seu pacto accessus, vel regressus, vel ingressus. Pactum seu reservatio accessus fit, quando quis cupiens beneficium obtinere alicui, Titio v. g. qui de facto ob ætatem, vel ob aliam causam inhabilis est ad habendum et fruendum beneficium, confert illud interea alii, v. g. Caio, hac tamen conditione, ut Titius habeat jus (quod ei nunc confertur) dictum beneficium propria auctoritate statim apprehendendi, quamprimum factus fuerit habilis, Layman, lib. IV, tract. X, § 8, n. 75; Flaminius Parisiensis, *de Resignat.*, q. 5, num. 111. Pactum vel reservatio ingressus fit, quando quis beneficium sibi collatum, ante ejus possessionem illud dimittit, vel resignat alteri hac conditione et pacto, ut, si talis ante ipsum moriatur, vel ad aliud beneficium promoveatur, aut alia ratione illud amplius habere vel non possit, vel non velit, jus resignanti remaneat beneficii sic resignati possessionem quam prius non cœperat, statim capiendi et ingrediendi, sicque beneficio in effectu fruendi. Layman, *ibid.* Pactum regressus fit, quando quis beneficium actu jam possessum resignat alteri, reservato sibi jure regrediendi ad idem illoque fruendi, casu quo resignatarius ante ipsum moriatur, aut aliud beneficium incompatible recuperet, aut alia ratione dictum beneficium amplius habere, vel non posset, vel non vellet, aut pensionem non solveret. Idem Layman, *loc. cit.*, patetque clare ex præcæditatis Bullis Pii IV et V.

34. *Sunt prohibita hæc pacta a concilio Tridentino, et specialiter a Pio IV ac V.* — Porro, quamvis præfati modi beneficia resignandi aut conferendi jam fuerint reprobati a concilio Trident., sess. 25, cap. VII, *de Reformat.*, tamen memorati pontifices declarando et disponendo addiderunt, quod simoniae confidentiali pœnisque ejusdem subjacerent, et etiam coram ordinariis locorum facti, illiciti, simoniaci, et penitus nulli essent; idque præter alias rationes ideo præcipue, ne in beneficii introducantur successiones hæreditariæ tantopere a sacrosanctis canonibus reprobatae, ut can. *Apostolica*, 7, can. *Si ergo*, 15, cau. 8, q. 1.

35. *Proponitur duplex controversia circa simoniam confidentialem.* — Et quidem hactenus

dicta de simonia confidentiali sunt certa, utpote clare expressa in allegatis Bullis. Est autem circa eamdem duplex controversia inter doctores. Prima, an in casu, quo quis alteri resignat, aut procurat beneficium cum conditione aut pacto, ut annua pensio solvatur non alicui alteri, sed illi ipsi, qui beneficium resignat, aut procurat, simonia confidentialis committatur? Navarrus quidem h. t., consil. 76, num. 6, et Lessius, lib. I, cap. xxxv, nu. 97, hoc modo simoniam communem duntaxat, non vero confidentialem committi, volunt, ducti ea ratione, quod Pius V dum simoniam confidentialem etiam ob reservationem pensionis committi declarat, expresse dicat, si fit pactum, ut pensio alii, vel aliis solvatur; consequenter aiunt, si fit pactum aut conditio, non ut alii, vel aliis, sed ipsi resignanti, aut procuranti beneficium, solvatur pensio. Simonia confidentialis non erit, sed communis tantum.

36. Altera controversia est, an etiam in permutatione beneficiorum committatur simonia confidentialis? Pro utriusque decisione sequitur sequens duplex responsio, qua ad quæstionem n. 32, positam.

37. *Qui resignat alteri beneficium reservata sibi pensione, reus est simoniae confidentialis.* — Resp. III. Etiam in casu, quo alicui resignatur, vel alio, ex allegatis numer. 33, modo procuratur beneficium cum conditione ut pensio solvatur non alii, vel aliis, sed ipsi resignanti, vel procuranti beneficium, vera committitur simonia confidentialis, Castro Palao, *de Simonia*, punct. 18, num. 6; Garcias, p. 11, *de Beneficiis*, cap. III, num. 194; Suarez, cap. XLIII, num. 7, et alii. Ratio præcipua est, quia Pius V, per suam Bullam confirmat, et invocat Bullam Pii IV, atqui hæc expresse disponit, simoniam confidentialem etiam in illo casu committi, quo resignans, aut procurans beneficium, pensionem sibi solvendam paciscitur, uti patet ex 1, § *Bullæ*, hinc licet Pius V, in sua Bulla id specificis verbis non expresserit, tamen implicite idem statuit, innovando et confirmando totam Pii IV Bullam. Confirmari posset conclusio pluribus rationibus, quas vide apud citatos doctores.

38. *Limitatur.* — Notandum tamen, cum licentia et auctoritate Papæ, sicut et in nonnullis casibus cum licentia ordinarii fieri posse resignationes beneficiorum cum onere solvendi resignanti pensionem annuam; prout ex professo amplius diximus, lib. III,

tit. XII. *Ut beneficia ecclesiastica sine diminutione conferantur*, § 4, per totum.

39. *In permutatione beneficiorum non committitur simonia confidentialis ex parte permutantium.* — Resp. IV. Non committitur simonia confidentialis, sed communis duntaxat, in permutatione beneficiorum, etiamsi ex parte commutantium fiat cum pacto, aut reservatione accessus, vel ingressus, vel regressus, vel cum conditione, ut pensio, vel pars fructuum uni permutantium, vel alii solvatur. Navarrus, h. t., consil. 77; Suarez, cap. XLIII, num. 11; Palao, *de Simonia*, punct. 18, n. 2. Ratio est, quia lex pœnalis (qualis est, quæ in duabus Bullis Pii IV et V habetur de simonia confidentiali) est stricte interpretanda, l. XLII, ff. *de Pœnis*, et c. *Odia*, de Reg. jur. in 6. Nec extendenda ultra expressa, per vulgaria juris; atqui casus permutationis in præfata lege non exprimitur; ergo.

40. *Bene vero committi potest ex parte ordinarii, vel alterius collatoris permutationem permittentis: et quomodo?* — Dicitur autem notanter ex parte permutantium: si enim ordinarius, vel alius beneficii collator cum uno, vel utroque permutantium pactum iniret, quod vellet v. g. permutationem admittere, vel facta permutatione beneficium conferre cum hac conditione, ut similia beneficia permutata, vel eorum aliquod cum tempore alicui certo alteri tribuatur, vel sibi, vel aliis pars fructuum solvatur, simoniam confidentiæ omnino committerent, pœnasque illius incurrerent, ut bene advertunt doctores num. præced. citati, patetque clare ex constitutione Pii V, *Intolerabilis*, utpote quæ ad collatores universaliter loquens ait: Si ordinarius, vel alius collator contulerit, vel conferat beneficium, quovis modo vacans (consequenter etiam si vacat ex causa permutationis, cum verba generalia generaliter sint intelligenda c. *Quia circa*, 22, *de Privileg.*) ea conditione tacita vel expresa, etc., simoniae confidentialis reus erit.

Id tamen limita in casibus, in quibus ordinarius pensionem imponere potest, juxta dicta supra, num. 38.

41. *Simonia confidentialis est subinde juris divini, subinde ecclesiastici.* — Si quæras, utrum simonia confidentialis sit juris divini vel ecclesiastici duntaxat? Resp. Si alicui aliquo ex allegatis num. 33, modis procuratur beneficium cum hac conditione, ut be-

neficium memoratum cum tempore iterum cedatur procuranti, vel alicui alteri, consequenter solum spirituale pro spirituali tradatur, aut promittatur, erit simonia juris ecclesiastici introducta per constitutiones Pii IV et V. Si vero fiat cum conditione, ut procuranti, vel alteri solvatur certa pars fructuum, seu pensio; consequenter detur spirituale pro temporali, erit simonia confidentialis juris divini, prout liquet ex utriusque natura supra num. 26 declarata.

42. *Bulla Pii V, per extensum de simonia confidentiali.* — Cæterum quia casu confidentialis simoniae non raro occurrunt, placuit unam saltem ex præfatis constitutionem Pii V videlicet, per extensum hic subjungere, ut quivis fontem ad manum habeat, ex quo videre possit, an, quando, et a quibus committatur simonia confidentialis; quomodo ob eam incurrantur pœnæ, et quomodo probetur. Licet de pœnis illius etiam infra § 11, a numer. 284, in specie simus locuturi.

Declaratio casuum, ac præsumptionum, in causis confidentiæ beneficiæ contra quoscunque, etiam S. R. E. cardinales, cum appositione pœnarum.

« Intolerabilis multorum perversitas, qui sacrosanctas constitutiones novis quotidie fraudibus eludere nituntur, sæpe illorum auctores in necessitatem adducit, cautius providendi, quo pertinacium animi ab improbis conatibus graviore sanctione postposita reprimantur.

» § I. Bene quidem, et providenter felicis memorie Pii IV, prædecessor noster ad tollendam fiduciariæ mancipationis beneficiorum ecclesiasticorum corruptelam, statuit et decrevit. Ut in bulla cit. in rub.

» § II. Verumtamen propter improbas multorum cupiditates prædictas, quæ ad purgandam hac pernicie Ecclesiam, et animarum salutem ab ipso prædecessore edita sunt, in multis deprehendimus viam aperuisse gravius delinquendi. Siquidem cum frequentibus plurium querelis pridem concitati, quod iudices in causis hujusmodi confidentialiarum expediendis remissiores essent, omnes et singulas causas, ipsas, ubicunque motas, ad nos advocavissimus, ad omnimodam hujusmodi causarum, et futurarum, rerumque omnium ex ipsis resultantium cognitionem nobis et successoribus